

ادبیات کمرونیہ مجلہ علمی

ہفتہ لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزتہ در

جلد : ۵

سنہ : ۳ ۲۶ محرم ۱۳۳۷ جمعہ ایرتسی ۲ تشرین ثانی ۱۹۱۸ نومرو — ۹۲

معارف سیاستم

جلال نوری بک افندیہ :

محترم [آئی] غزتہ سندھ آلمانیان کتیریان پر پروفیسورک احوالی ، اقتدار و درجہ لزومیلینہ
دائر معارف ناظر حاضری ایله اجرا ایدیان ملاقاتی اونونیم زمان ، معارف مملکت خصوصیت سندھ بک
آجیقلی اولان بعض حقیقتلری بر کرہ دھا تخطرات ایتکین کندی می آلامادم . بومنا سببہ مضرائی
کاریدن دھا چوق اولان بعض اصولات تدریسہ می تشریح ایتک ایسترم .

ماوم وفوتک ہرمانکی بر قسمی انچون اولورمہ اولسون اول بول تشخیصی ایجاب ایدن
مرض اساسی بہ شیمینہ قدر بایلان تنقیدات و مؤخذاتک مان هیچ بریسی لایقیلہ تعاس
ایتمہ مشدر .

مثلا : دارالفنونک پروگرامی هدف تنقید اولدینی زمان ، اوللا اورال - النای السنہ شعبہ لری
کی جدا بکوونکی کونده بزی آنجق ظاہری وفائدہ منر آلایش ایله ناحق برہ اشغال ایدن درس لردن
بحث ایدیلور و بونلری تدریس ایتک ایچون کان آلماننرک اقتدار عالیلری ، لزومی ، عدم لزومی سبب
تنقید اولور .

بن اویله ظن ایدیلورم کہ اول بول نظر اعتبارہ آلنہ جق شیہ دارالفنونده اولدینی کی -
ویلک بوندن زیادہ - دیگر تالی و عالی مکاتبتدن الہ ایدیلان فائدہ نک کیمت و اہمیتی در . بوندن بشغہ
بر نقطہ نظرلہ واقع اولان تنقیدات ، نظریاتک سکمان درمسنن آقان مولری طویلایوب خیالی

بر شلاله شکننده عملی واجتماعی اصلاحات له قویه ابدلك شرطيله وجوده کتیریلور که سوسی ، فقط جدی بر ایشه یارامقدن اوزاق آثار تصنع شکننده قالیور .

حالبوکه اول اصرده بزده هانکی مکتبلرک نه درجه ده لزومی اولوب اولامیه جغنی تدقیق ایدرسهک مقصده دها زیاده یافلاشمش اولورز . تشخیصی مکمل اولمازسه امر تدوینک سلامتله ایفاسی قابل اولماز . بزده مکتبلر ، ائک زیاده اولنری آچانلرک ایش کورمکه اولدنلرینه دلالت ایتک اوزده بر (ره لام) ماهیتده تأسیس اولنور . مثلاً ، دارالایتملر و سلطانیلرک دوزنلره وارانه همدی ایله صنایع مکتب تالیسی ، زراعت ، مهندس ، اورمان مکاتب عالیهمی هب یوقیلدنر . شیمدی برقاج سوز ایله بولرک وجودندن قصد ایدیلن غایهک مع لئأسف بیکده برینه بیله واصل اولما مقصده بولندیغمزی تدقیق ایده یلیرز . دارالفنون ایسه آرتق بولکا قیاماً تأمل اولنسون .

صنایع مکتبی سنوی اون ایله یکرهی آرمسنده اوسته بتیشدیرر ، مهندس زراعت واورمان مکتبلری ده یویله . . شیمدی بولرک کورکاری ایش ایله بادی اولدنلری مصارفی کوز اوکنه کتیرلم :

[بر باده مللک معنوی و مادی احتیاجلری تدقیق و یارمسنک صورت صرفنی مراقبه وظیفه سیله مکلف اولان وکلای مللک نظر دقتی همیله جاب ایدرم] بو مکتبلرک بودجیلری هر افندی ایچون سنوی وسطی (۱۲۰۰) ایرا راده سنده در . شو حالده هر بر افندی بیته درنو مزاحم و مشکلات ایچنده یاره قازانان بو فقیر مللک سنده بیک الی بیک ایرکیز ایرایه و ۴ سنده تحصیل عالی ایچون وسطی (۴۸۰۰) ایرا بر مصرفه مال اوله رقی مکتبدن چیقار . بو حساب ، مختصراً او طلبه ایچون مکتبک بودجه سنک هر سنه یتیشن طلبه کوره در . بو حقیقت آکلاشلدنن صکره یتیشن طلبه بی نظر دفته آلیساق بولر کوزورز :

صنایع مکتبدن یتیشن هر افندی آتجق حیانه (۲۰ الی ۴۰) غروش یومیه آله بیان بر اوسته اولور .

دیگر مکاتب عالیهم یتیشنلره کلنجه ، وافا بولکون حتم اولسون ایی کوتو ، کندیمزه کوره احتیاج مللکتی ، استطاعتلری نسبتده یوین ایدن بر اسم مهندسلمن وار ایدده بولر ، آوروپا مکتبلرین برینه کیره جک اولسه لر اوراده بیکدن باشلا یوب بر و غرام و جمله کال تحصیل ایتک مجبورینده قالیورلر ! . . بو اضطرار ، محیطک مسامده سرلکی ، مکتب تشکیلاتک نقصانی ، مللکتمزده صنایع ، عمیات ، انشاآت کی طلبه یتیشمی ایچون هرشیدن اول لارم اولان اساساتک ققداندن ایلری کلکده در .

اورمان وزراعت مکتبلرینه کلنجه : بولر قدر بیله دکل . . . شیمدی نظر انصاف ایله دوشونلم : بو افندیلر ، تحصیل ایچون کندیلرینه صرف اولان پارایی ، مکتبدن جیندقدن صکره - ولو بوزده بش ایله اولسون - اطفا ایتک ایستهلر ، حبیا قاج بوز سنک زنده وفعال بر حیانه بر عمر نوجه مالک اولنری ایجب ایدرم ؟ . . بر بیغین نظریک و عملی مباحثلره استناداً سرد ایدیلرک اعتراضلره مقابل کوز اوکنه قوبدیم شو رقمدرن برانده سنک ۴۸۰۰ ایرا ایله الله ایتدیکی یاریم تحصیل عالی وحتی صنایع تحصیلی نظر اعتباره آلیرسه شو حاله آجیامقی قابل اولورمی ؟ بولک اسبابی ندر ؟ ایشته معارف سیاستمزش روحی ، اساسی بو نقطه در .

بز، دائما آستاری یوزندن دها بهالی به مال اولان ایشلری کوره کوره مادی، معنوی انواع مشکلات ایچنده بوغولوق قالدق. شیمی، مریهانکی بر پدر اولادینی اوقونمی ایستتیه، البانی، احاشه سی ده داخل اولوق اوزره ۱۰ الی ۲۰ لیرا بر اجره اولک اعتبار شهریه سی قطعین ایتدیکی یعنی سنه ده ۷۲۰ لیرا ایله چوجقه مکمل بر تحصیل تعقیب ایتدیره بیلدیکی تأمل ایدیایم، بزم بوراده تشکیلات مخصوصه یاپارقی، نظارتلر، مدیریتلر، وجوده کتیررک اولاده وئانک یوزلرجه مقدازی بردن اوقونمی ایستدیکمز حالده بو مصرفک آجق بئش مثلی ایله یارم یامالاق نتیجه لره واصل اولدیغمز قناعتی حاصل اولور. عرفان سیاستده حکمران بویله آغیر ورس یوزندن مالی مصرفلره کیره سی آجق معارف ابتدائی تک تعیم ونوسیمی خصوصتده قبول بیدیه بیایر بر فدا کارلقدنر. وکلای ملتزم عجباً بو مهم وحیانی مسئله یی، حائر اولدیغی اهمیتله تدقیق ایتدیلرمی؟ . . .

ایسته نظریات نه اولورسه اولسون نتیجه اعتبارله بو آجیقلی حقیقلر کوز اوکنده بولندتیجه معارف، مملکتتمز فائده اختیار ایدیلن هر حرکتک اسرف ایدیلش بر قوت اولاجقنه حکم ایتک ایجب ایدر.

بلاغرستانده دارالفنونک برنیم شهبانی آلان یوق ایش. بچون؟ عجباً بلاغلر مصارفه دوشمش اولدیلرندمی؟ هیچ ظن اتم. دیمک که برده لزوم وملاحظه به استناد ایدیور.

شیمی صنایع، مهندس، زراعت وسائر مکتبلرک بودجه لر بر آرایه کتیرلم و بونک یاریسی آله م: کوزورزکه بو پا ایله شیمی بئشن طبله مقدارینک بئش مثلی طبله یی دها قالی مکتبلرده اوقونمی ممکندر.

بزده قالی سلیکاره انتساب ایچون مراجعت ایدن تشنگان عرفانک یوزلره، بیکاره بالغ اولماقدن صکره بونلر ایچون بوراده اوزولوب چالیشمی، بحر محیطه دامله دامله صو آفیده رق سوبه صفی رفیعہ اوغراشق قدر فائده سز اولور. بو مسئله یی ارباب اختصاص و فکر نمزی تدقیق ایتلیدرلر.

نظر دته چارپانک اساسی مسائلدن بریده اسکی رشدی واعدادی تحصیللرینی تأمین ایدن سلطانلرک شیمینکی شکلیدر. بکون ارمکتبلرک عددی بیمینلره بالغ اولدی. اصلری کوزول، کتبلری مبدول، کتبلرینک اصلری بئشن دها کوزول، دبط مع الاسف بک جدی صورته تحصیل یوق! . بون هر زمان، هر دقیقه و هر فرد ایچون قطعیتله دها ایدیه بیایم. بونلر دخواه وجهله طبله یتشدیره میور. چونکه تعقیب ایدیلن برنسب اکثریتک ظواهره عالی مکتبلرک عملی سوبه سی بک برکک اولمیشی حالده سلطانی مآذملری بوریه کیرمک ایچون جدی بدخول امتحاننه بیه بردن بره جسارت ایدیه میورلر. سبیده وقتلرینی بر موعب بروغرام اکثریالفاقه ایله اصرار ایتلرنددر. بکون (کوج) جیلک، ابرتنی نونی کشادلق، صکره ایزجیلک، دها صوکره تیازوجیاق برازده قونفرانس طرزنده درس دیکه کله سه تدریسبارلرک مهم برقصمی هدرایدبورلر. بو افندلرک برچوغیده مکتبلره صیقی، بر رابطه صیمی وجدی بر آرزو وئالکله دوام ایتبورلر. بونک ایچون مملکتتمزک بر چوق معلملری ده مع التأسف وظیفه تدریسبارلرکده موفق اولامیورلر. بونک سببی پروغراملرک طرز تربینده آرا لیدر. عینی خواجلر، عینی طبله یی دها کوزوله درس ویرر، عینی افندیلری دها کوزوله یتشدیره میورلر. فقط اول باول بر برنسب، مستقر بر غایه لازمدر.

ایسه تحصیلی هر برده ایسه تحصیلدر . فقط ایسه دن ایسه به عامی و باخصوص غایه اعتباریه طلبه احضارنده بعضی فرایلر اولمی در . مثلاً بلان ایسه دن مآذون اولانلر دائمی علوم ریاضیه دن دها قوتلی ، دیگر برندن مآذون اولانلر علوم اجتماعیه دن دها فضله معلوماتلی اولمی درلر . ایسته سلطانی مکتبلریمز براز بو اساسانه توفیقاً نسیقانه تابع طوقوله بیلیرلرسه مختلف مکاتب عالییه بحق ابدی برر مخرج اولاییلرلر .

آلمان معاملر وسائر ایسه هب بوکی اساسلی مسائلک یوزده یوز حلندن صکره دوشونیهلرک شیلدر .

دارالفنونک کیمیا شعبه سی اولی سنه دن بری کندیسنه دوام ایدهجک طلبه بی - حتی آیتله - تدارک اتمک ایچون چیرپندهی طوردهی . شیمدی بو علمک طالی بو شرائط آلتیده بوقدر یوق اولورسه اوله بر شعبه معرفتی هان آچق ، برکا درس کتیرمک ، بو اوغورده مصرف اختیار اتمک حائل کاری اولورمی ! بیلیم . شو کیمیا شعبه سی مسئله سی صحیح ایسه جداً موجب الم بر حادته در . کچنلرده مهندس مکتبه برده الکتریک شعبه سی آچیلجغنی طویدیم . مکمل لابوراتورلر ، محیطده دائمی انشا آت و تأسیسات اولمازسه قوری قوری به مایاً کتاب اوقومق ، بر جاهلی دوله یراشدیرلمش اوج پارچه قلاسیق آلتی اویروب چویرمک ، مفصل دستور ازبرله مک ابله متخصص یتیشدیرمک شوبله طورسون بلکده عقیب تحصیلده حیاه آتایلر آتلاز اوقودیفنه و اوقوبه جفته پشیان اولمش ، کنجاکلری مدر ایدیلش بر طاقم کیمسار حاصل اولور . ایسته فکرجه عرفان سیاستمیزک وجهه عزیمتی تعیین اتمک مکلف ذرائع تعمیق ایدمچکاری اساسات بونلدر .

طالعیه سری